

Revisionsverkets viktigaste observationer och ställningstaganden

Ekonomiska konsekvenser av skatteändringar – samfunds- och kapitalbeskattning

Vid granskningen klarlades om man har gjort ändringar i samfunds- och kapitalbeskattningen under Jyrki Katainens regeringsperiod. Vid granskningen klargjordes om den bild som har getts av de ekonomiska konsekvenserna av ändringarna i samfunds- och dividendbeskattningen är riktig och tillräcklig i förberedelsefasen och i motivering av regeringens proposition. Dessutom utreddes på vilket sätt principerna för god lagberedning förverkligades vid beredningen av reformen av samfunds- och dividendbeskattningen.

Revisionsverket anser att den bild som har getts av de ekonomiska konsekvenserna av ändringarna i samfundsbeskattningen delvis är bristfällig. I regeringens proposition angående beslut om samfundsbeskattning anses skatteändringarna inte ha några dynamiska konsekvenser som ska främja den ekonomiska tillväxten. Detta var emellertid det viktigaste målet för skattereformen i rambeslutet 2013. Revisionsverket anser att minskningen av samfundsskattesatsen, utifrån forskningslitteratur, skapar förutsättningar för att nå målen med skatteändringarna för att påskynda tillväxten och öka på investeringar. Utelämnandet av de dynamiska konsekvenserna från regeringens proposition utan att beslutet kommenterats uppfyller inte kravet på öppenhet och transparens i beslutsfattandets faktaunderlag.

Beslutsprocessen för reform av dividendbeskattningen var oförutsebar, vilket resulterade i att beskattningen av dividendinkomster nästan inte alls förändrades. I slutskedet av beredningen fanns det flera alternativ att välja emellan. Skattesystemet blev inte enklare och den övre gränsen i euro för den lindrade andelen i dividendbeskattningen bibehölls vid ändringen av dividendbeskattningen. På så sätt styr den fortfarande företagets utdelning med negativa effekter på ekonomin. Vissa undersökningar visar att den övre gränsen i euro för dividender enligt det nuvarande systemet bromsar den optimala ökningen i ett företags kapitalstock.

Enligt revisionsverkets uppfattning var beredningen av ändringarna i samfunds- och kapitalbeskattningen inte tillräcklig före rambeslutet våren 2013. Finansministeriets skatteavdelning fick ingen tydlig uppgift för att noggrant bereda ändringen av samfunds- och kapitalbeskattningen, och processen var inte förutsebar. En annan viktig observation är att tjänstemännens roll snarare var att fungera som tekniska experter än som en funktion som skulle stöda processen och beslutsfattandet.

Principerna för god lagberedning förverkligades inte till alla delar, vilket berodde på bland annat brister i ministeriets interna styrning och samarbete. Skatteavdelningens roll var relativt lös i beredningen. Dialogen mellan skatteavdelningen och ministeriets ledning verkade snäv. Skatteavdelningen har kompetens, men i denna process utnyttjades den inte fullt ut.

Revisionsverket anser att regeringen ska förbinda sig till en god lagberedning. Detta är viktigt vid beskattningen eftersom beskattningen har omfattande ekonomiska konsekvenser och skattesystemet ska betraktas som en helhet. Det politiska beslutsfattandet ska ge utrymme för en noggrann beredning och ministeriets styrsystem ska stöda en lagberedning av hög kvalitet. Revisionsverket anser att mer uppmärksamhet ska fästas vid bedömningen av beskattningens totalekonomiska konsekvenser när skattepolitiken bereds.